

Spiegel- gevecht

De Noorse Anja Niemi maakt fictieve fotoverhalen, waarin ze zelf de hoofdrol speelt. Een terugkerend thema in haar werk is Niemi's innerlijke strijd tegen de donkere kant van haar persoonlijkheid.

Door Jeroen Bos

'Fight Series No. 4', 2019. De keuze voor zwart-wit is opvallend, omdat Niemi vrijwel altijd kleurenfotografie maakt.

Een vrouw alleen, stijlvol, geheel in het zwart gekleed. Ze maakt aanstalten om in een auto te stappen. We zien niet wie er achter het stuur zit, alleen een silhouet dat eenzelfde cowboyhoed draagt als zij. Het decor is adembenemend, maar tegelijk angstig desolaat. Op de achtergrond kale bergen, sommige getopt met een laatste restje sneeuw. Een verlaten, gebarsten weg loopt de diepte in.

Het zou het begin van een film kunnen zijn. Dit ene beeld roept al zoveel vragen op. Wie is die vrouw? Wat doet ze daar alleen in dit niemandsland? Bij wie stapt ze in? Kennen de twee elkaar? Waar gaan ze heen?

Even later zien we de vrouw weer, of eigenlijk zien we twee identieke vrouwen, opnieuw in het zwart gekleed, maar nu met bokshandschoenen aan. Ze vechten. Hun lichamen steken donker af tegen het felle aluminium van een klassieke Amerikaanse Airstream-trailer. Opnieuw dat ruige woestijnlandschap. De vrouw rechts heeft zojuist een snoeiharde rechtse uitgedeeld. Haar tegenstrever zakt achterover.





**'Fight Series No. 5'.
Niemi heeft een
voorliefde voor
de ruige, verlaten
landschappen in
het zuidwesten
van de VS.**





Dan zien we de vrouw in het zwart vertrekken. Met haar gezicht afgewend, cowboyhoed op, stapt ze een voordeur uit. Niets aan haar verschijning herinnert aan de geweldsexplosie van zo-even. Sterk en zelfverzekerd loopt ze het trapje voor het huis af.

The Blow is het nieuwste werk van fotograaf Anja Niemi. De 43-jarige Noorse maakte de afgelopen jaren naam met intrigerende, tot in de puntjes gestileerde fotoverhalen, waarin zij zelf de hoofdrol speelt.

Een terugkerend thema in haar werk is de worsteling van de hoofdpersoon met zichzelf. Om dat te verbeelden, 'verdubbelt' Niemi zich vaak. Zo speelde ze in *Darlene & Me*, uit 2014, twee identieke figuren die samen ruziemaken, zwemmen en autorijden, tot de een de ander vermoordt.

In *She Should Have Been a Cowboy*, uit 2017, duelleert Niemi met zichzelf. Ook dat lijkt dodelijk af te lopen voor de ene helft van haar gespleten personage, al geeft ze daarover geen uitsluitsel. Het laatste beeld in de serie toont enkel een begraafplaats op de prairie.

In *The Blow* is Niemi opnieuw te zien als twee identieke vrouwen. Zij verbeelden een vrouw die

de strijd met zichzelf aangaat. Waarom? Dat vertelt Niemi er niet bij. De kijker mag zelf bedenken welke innerlijke demonen hier bevochten worden.

Het is dit keer geen gevecht op leven en dood, geen afrekening. Want aan zo'n vechtpartij komen geen bokshandschoenen te pas. Een boksmatch draait om de vraag wie de sterkste is. Wie domineert en wie moet buigen?

Niemi nodigt ons kijkers uit te bedenken uit welke personages we zelf zijn opgebouwd. Welke rollen we spelen in de verschillende delen van ons leven. Zitten daar versies van onszelf bij die ons het schaamrood op de kaken brengen, die ons bloed doen koken, die we het liefst met een ongenadige kaakslag tegen de grond zouden meppen? □

&

EXPOSITIE ANJA NIEMI

De volledige fotoserie 'The Blow' is t/m 18 januari te zien in The Ravestijn Gallery, Amsterdam, theravestijngallery.com

'Fight Series No. 8'.
Nergens in het
verhaal zien we het
volledige gezicht
van de vrouwelijke
hoofdrolspeler.



